

V. évfolyam, 64. szám.

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy évre - - - - - 12 korona
Félévre - - - - - 6 korona
Negyedévre - - - - - 3 korona
Egyes szám ára - - - 12 fillér.
Megjelenik vasárnap és csütörtök reggel.

HATÁRŐR

= UJVIDÉK, 1909. =
augusztus 12. csütörtök

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Ujvidék, Petöfi-utca 47. szám.,
ahová a lap szellemi s anyagi részét
illető közlemények intézendők.
Ilyen közleményeket és megkereséseket lapunk nyomdája is elfogad.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA.

Lapvezér: Teleki Arvéd gróf.

Politikai hetiszemle.

Nyáron az emberek nem politizálnak, hanem fürdőznek. A nyári üdülés ma már a kultur-ember elsőrangú élet-szükségletévé vált. Egyész éven át keservesen dolgozunk, izzadunk, kinozzuk az agyunkat, az idegeinket, nyáron aztán neki állunk a pihenésnek, hogy rendbehozzuk magunkat, új erőhöz juttassuk fáradt szervezetünket. Ez a pihenés pedig olyan dolog, amelyről sokat lehet beszélni, egészségügyi, gazdasági, társadalmi szempontból megvitatni, de amelyről lehetetlen úgy beszélni, hogy az ember kikerülje a politikát. Nálunk minden belejátszik a politikába és nem olesó élc az, ha azt mondjuk, hogy a fürdőzés elsőrangú politikai kérdés.

A legfőbb pedig benne az, hogy nálunk az emberek nem csinálnak belőle politikát, Valami egykedvű nembánomsággal térnek az emberek napirendre a magyar fürdők ügye felett és minden lelkiismereti furdalás nélkül viszik ki idegenbe a pénzt, amíg a magyar üdülő-helyek csak tengődnek-lengődnek. Mi nem csinálunk abból hazafias ügyet, politikát, hogy hazai fürdőinket fejlesszük. Pedig ezt a dolgot nem szabad elhanyagolni, mert igen is a nemzeti jövedelem szempontjából fontos az, hogy hol költjük el azt a tekintélyes summát, amelyet nyaralásra száunk: itthon-e vagy külföldön.

Jelenleg bizony a külföldön. Egész Európa tele van ilyenkor nyár idején magyarokkal, nincs az a legtávolabbi angol, francia, vagy belga, esetleg norvég fürdő, ahol ne találkoznánk magyarokkal. Egész népvándorlás az, amit ilyentájt produkálunk és a magyarok hatalmas rajokban özönlik el a kontinens üdülő-helyeit. Valamikor — ugye ezer éve — nem voltunk szívesen látott vendégek odakünn, amikor rabolva, gyujtogatva bekalandoztuk a fél Európát és megsarcoltuk minden szomszédunkat. Ma — mintegy köicsönbe megy a dolog—rendkívül szívesen fogadnak mindenütt, nem riadnak meg még oly tömeges invázióktól sem, hiszen a jó finom pénzt hozzuk nekik.

Szó sincs róla, hogy ez helyesen volna így. A saját fürdőinkbe nem tesszük be a lábunkat, pedig hogy ilyenek vannak, még pedig szép számmal, gazdag bőségben, csudás gyógyhatásu

elsőrangú gyógyvizekkel, azt nem kell most felfedeznünk. Sajnos — noha ez gazdasági szempontból nem sajnálatos dolog — még a felfedezésnek ezt a munkáját is külföldiek végezték el nálunk. Erdélyi fürdőink tele vannak románokkal, tátrai fürdőinket németek, angolok keresik fel. És talán a Balatont kivéve, amely újabban divatba jött, jóformán nem is elegáns hazai fürdőre menni, aki megy is, bizonyos szegyenkezéssel vallja be, a többiek pedig szánakozó mosolylyal térnek fellette napirendre.

De ha indolensek vagyunk a saját fürdőinkkel szemben, indolensek vagyunk abban is, ahogy a külföldön viselkedünk, járunk-kelünk. Azt hihetné az ember, hogy ha ily szép számban megyünk ki, talán vannak künn bizonyos tekintettel magyar voltunkra. De ez nem így van. És ismét a saját nemtörődömségünk miatt nem. Mihelyt kitésszük lábunkat az ország határán, szinte elfelejtjük, hogy magyarok volnánk. Elfelejtjük egyszeribe a magyar szót, itthon hagyjuk magyar érzéseinket és a külföldön járó-kelő magyart inkább néznéd akármilyen nációnak, mint magyarnak. Még talán le is tagadja magyar voltát, mint ha röstelkednék, hogy olyan kicsiny nemzet polgára. Ebben a tekintetben mintaképnek vehetnők például a szerb diákokat, akik a külföldön jobb ügyszó méltó buzgalommal agitálnak saját érdekeikben és most is sikerült ime az egész francia sajtót beugrasztaniok ellenünk. Mi nem törődünk ezzel a nemzeti munkával, amely pedig ékesebben szólana a mi külön államiságunk mellett, hathatósabban vihetné a külföldhöz közelebb Magyarországot, mint bármely külügyi képviselő. És azután szó nélkül zsebre rakunk minden indolenciát, amely velünk szemben odakünn gazdagon megnyilatkozik. Nem kell nagyon messzire mennünk: itt vannak az osztrák Adriaparti fürdők. Semmiféle náció nem tűrné, amikor az ő pénzéből élnek ezek, az ottani lehetetlen indolenciát, egyenesen rosszakaratot, amelyben a magyaroknak része van.

Hogy a magyar fürdők néptelenek, szegényesek, abban — valljuk be — ők is bünösök. Mert nem oknélküli az a panasz, hogy a magyar fürdők minden kényelmetlenségük és primitivségük mellett hallatlanul drágák. Ha már pénzt dobok ki, mondják az emberek, azért a pénzért jól is akarom érezni magamat,

amire pedig magyar fürdőhelyen — igaz van — nem igen nyílik mód. De egy okos akció igen is segíthetne ezeken a bajokon. Ami éllhetlenségünk, hogy itt vannak ezek a gazdag természeti kincsek, gyönyörű vidékek, pompás gyógyvizek, nagyszerű üdülő-helyek és mindez ugyszólván teljesen parlagon, kihasználatlanul hever. A magyar fürdő tulajdonosokban nincs kellő élelmesség, ötlet, vállalkozó szellem, a magyar közönségben pedig nincs meg az a hazafias kötelességtudás, az áldozatkészség — enélkül a kettő nélkül pedig soha a mi fürdőink nem fognak felvirulni. Ne csináljunk divatot abból, hogy külföldön szaladgálunk, ott költekezünk, lenézve azt, ami magyar és iparkodjunk ügyes, vállalkozó, agilis munkával európai komfortot teremteni fürdőinkben.

Amit pedig itt politizálás címe alatt elmondottunk, az csak kicsiben tükre annak, amit az egész vonalon a gazdasági életben buzgón gyakorlunk. A magyar iparra is szórul-szóra állanak ezek, ott is ép ugy hazafias, önfeláldozó, lelkes támogatásra van szükség, elutasítására annak, ami idegen, felkarolására annak, ami hazai, mert csak ugy lehet erős, virágzó magyar ipart teremteni, amely megállja helyét a világversenyben. Csakhogy ott is, itt is első sorban a társadalom közönyét kell megtörni, amely gátja nálunk minden nemzeti haladásnak, erőgyarapodásnak.

Kossuth Lajos*).

A szirtéken egy hatalmas óriás fenyegeti a közelgő hajósokat, akik, hogy megmentseék életüket, vagyonukat, mindenüket, nem mernek közeledni a Gigászhoz, aki végveszélylyel fenyeget mindenkit, aki csak szavát hallatni meri, nemhogy ellenszegüléssel vonakodnék a nagy férfiu hatalmát kétségbe vonni.

Ily óriással azután csak igen kevés ember mert megküzdeni, de amint a történet vaslapjai örök időkre feltartóztatlan diadallal hirdetik, a szirtbeli óriás hatalma lassankint megtörött, a hatalmas óriás sem fenyegeti tovább az ártatlan hajósokat, mert volt ezeknek egy Mentoruk, aki megtanította őket arra, miként kell megsebezni egy érzékeny oldalán ezt a kolosszust, amely már nem bir magával. A

* Az ujvidéki függetlenségi pártkör egy választmányi ülésében elhatározta, hogy szerb és németajku polgártársaink számára megiratja rövid összefoglalásban KOSSUTH LAJOS élettörténetét. Az eredeti magyar szöveg Pukovich Sándor dr., a kör buzgó titkáranak tollát dicséri. Sz.

BOGDÁNY és TÁRSA

Budapest,
VI. Dalmok-utca 12. sz.
Telefon 988.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezetékek, csatornázás és világítás berendező vállalat.

Ujvidék, Tököly Imre-utca 11. Telefon 219.

trabális férfiból lassankint egy gyengébb egyén vált, aki egykori erős karját már nem tudja érvényesíteni, de nem is tudna a gyengébbeknek látszó, bátortalan, de amellett erős hajósokkal szemben fellépni úgy, mint amikor fellépett abban az időben, mikor ezeket erejükre, öntudatukra nem tanították ki. Működik ugyanez az óriás, de a hajósoknak is fegyvereket adtak kezükbe, felvértezték őket a hazaszeretet vértjével, megerősödött lelkük a szabadság tüzeiben és megacélosodott karjuk a nemzeti öntudat kohójában. Erre őket elszánt, dalias emberek tanították, akiknek nevét Clío arany betűkkel jegyezte fel a történelem évkönyvébe.

Mert ki is ez az óriás? Nem más, mint az a mindent elnyelni kívánó ellenség, amely a mi magyar hazánkat lenyűgözte, szólashoz jutni nem engedte, bilincsekbe verte a szabadságot, lefoglalta a nép szent jogait, amelyekért lelkes hazafiaknak kellett sikra szállniuk, hogy ha kellett, vértük árán is bebizonyítsák: „Él magyar, áll Buda még!” A népnek lelt volna joga, de elvették tőle, testvért testvérral veszítettek össze és ebben az önvédelmi küzdelemben oly Tyrtaeusokra volt szükség, akik képesek voltak vagyonukat, boldogságukat, szóval mindenüket feláldozni, mert szívükbe kiolthatatlan betűkkel vésődött be ez a mondat, hogy „A haza minden előtt.” Az ily megalkuvást nem tűrő, igaz magyar hazafiak sorában, legelől tündöklött *Kossuth Lajos*, akinek nevét illő kegyelettel őriz meg minden igaz magyar kebel.

A monoki hat ablakos ház szülötte már gyermekkorában sejtette, hogy ő még hazájának derekas szolgálattal lesz hasznára, sejtette, hogy ez a föld, amelyet őseink vérukkal áztattak annyiszor, még büszkén fogja emlegetni az ő nevét. Nem ismert ő már gyermekkorában egyebet, mint hogy társainak javára használja fel azt az erőt, amelyet a Mindenható rendelkezésére bocsátott. Nyíltszívűsége, hamisítatlan, szókimondó, igaz magyaros ter-

mészete szembe tudott helyezkedni minden akadálylával és fel tudta fogni a legzsengőbb kortól kezdve is már, hogy ennek a nemzetnek szabadnak kell lennie és ezt a szabadságot meg kell szereznie.

Az önkénykedő hatalomnak, a nemzet megtévesztésére törekvő zsarnokoskodásnak percei már meg voltak számlálva és a talajt elő kellett készíteni. Ezen előkészületek idejébe esik Kossuth Lajosnak ifjúkora. Harminckét éves korában azután már ott látjuk a pozsonyi diétán. Ott küzd, szembeszáll az akadálylával, nem tár ellenmondást és megtalálja azokat az eszközöket, amelyekkel ez ország felvirágoztatására lehet és kell törekedni. A konzervativizmus tikkadt levegőjéből a reformtörekvések üde, ozónus aerje felé vonzódott. Ezt a levegőt jó illattal telítette a hazafiak igaz kitarása és a közjóért való önzetlen közremunkálkodása. Ott vannak az „Országgyűlési Tudósítók”, hű tükre az elszánt lelkek önzetlen harcának. Előttünk áll a magavalójában az a kitarás, amelylyel dicső hazafiak a nemzet igazáért tudtak küzdeni. Kossuth megalapította hírnevét, meg tudta mutatni, hogy a haza függetlenségeért nem kell sajnálni semmiféle fáradságot és megmutatta, hogy ez a magyar nép a porba nem fog hullani, mert ettől vaskaru férfiak mindenkor meg fogják menteni a hazát.

1836-ban széteszik a pozsonyi országgyűlés és így azután az „Országgyűlési Tudósítók” tárgyaltalanok lettek. Nehogy azonban azt a célt, amelyért az ifjak lelkes csoportjában eddig lelkük minden erejével, saivtük teljes melegeivel küzdöttek, meghiusítsák, nehogy mindaz csak „írott malaszt” maradjon, ami Kossuthnak és társainak irodalmi ténykedésében visszatükröződik, a megyei élet szemlélője lesz a nagy hazafi és ezért a „Törvényhatósági Tudósítás”-okat adja ki a megyék kérésére, amelyekben a megszokott szellemben küzd a reformtörekvések, az ország felvirágoztatása és szabaddá tétele érdekében.

Nem sokáig küzdhet. Az önkény még mindig próbálkozik. Kossuthot elnémítja és három évig tartja fogva. Midőn azután kiszabadul, nem szűnik meg tovább is céljának megfelelőleg működni és 1840-től kezdve a „Pesti Hírlap” szerkesztéséhez fog. Igaz, hogy Széchenyi, bár őt a „legnagyobb magyar” névvel illette és bár hazafias működését mindenkor legnagyobb elismeréssel méltatta, kissé radikálisnak tartotta azt az eljárást, amelylyel ezen hírlap iparkodik céljainak elérésére, de a közvélemény, úgy látszik, mégis elismerte a lap jogosultságát és rendelkezésére álló minden erejével támogatta. Kiterjeszkedett ez a lap mindenre, amit egy igaz magyarnak kívánia kellett, ha a nemzet előrehaladását nem csak sejtetni, hanem megvalósítani akarta. Nemzetünk létjogosultságából kifolyólag szabad életet, önálló képviselőket kívánt, ápolni akarta a nyelvet, fejleszteni kívánta a magyar ipart. Ezen újság teremt meg 1841-ben az iparegyesületet, rendeztetti az 1842-i első honi parkiállítást.

Irigy szemmel nézte Bécs Kossuthnak önzetlen fáradozását. Kossuth nem engedett meggyőződéséből, hanem a megkezdett uton halad tovább, hogy célját, a magyarság függetlenségét, akaratának érvényesítését, nemzeti jellegének minél erősebb kidomborítását érvényre juttassa. A „Pesti Hírlap” kiadója nem bizta meg 1844 július 1. után továbbra a lap szerkesztésével, ki tudja, nem-e sugalmazásra, Kossuth pedig hiába fáradozott azon, hogy új lapot indíttson, hisz az akkori körülmények között úgy sem kapott volna rá engedélyt. Más uton kellett céljainak keresztülvitele érdekében küzdenie, gazdasági téren iparkodott tehát a nemzeti előrehaladást elősegíteni. Lelkes agitációja 1844-ben meglepő Pozsonyban gr. Batthányi Kázmér elnöksége mellett az ő igazgatásában a magyar „védegyelet”-et. Van ennek az együletnek „Hetilap”-ja és itt azután ismét úgy írhat, amint neki jól esik. „El az idegen árukkal, le az

TÁRCA.

Aladil álma.

Irta: Ribiczey Gyula.

Élt valahol a messze Keleten egy nagyon ismert hadvezér. Csátát ugyan sohase nyert, sőt az Oxus melletti szerencsétlen harcával rabságba keverte a saját népét is, de azért őkegyelme mégis csak híres ember volt, lévén a neve *Alu-l-muzaffer*.

Vajjon mi lehet e bűvös szónak az értelme, hogy egyszerre ismertté, sőt hirhedtté tudta tenni az embert? Semmi különös. Abu-l-muzaffer betűszerint annyit jelent, mint a „győzelem atyja.” Hát nem mulatságos, hogy ilyen neve épen annak legyen, aki világleletében a legtöbb csatát veszítette?

Épen így a bűbajos Kelet teremtetette meg *Al-Adil* is, akinek neve igazságot jelent, pedig a följegyzések mutatják, hogy nem volt a Keletnek soha néreőbb parancsolója, mint épen Aladil, az „igazságos.”

Aladil erőszakos, durva ember volt. Alig negyvenhét évvel a hátán, hatalmába ejtette az egész világot. Könnyű győzelmei elbizakodottá tették és egy-kettőre nem boldogítani, hanem sanyargatni kezdte népét. Minden ok nélkül vérfürdőket rendezett, a gazdagoktól elvette a földet; a becsületes férjtől az asszonyt, az apától a leányt ragadta el és hurcolta háremébe s mikor a néptömegek sorra zudultak föl emiatt, mindenre kész seregével elkövette azt az irtó kegyetlenséget, hogy ötezer embert

felakasztatott. De hogyan! Erős nyilvesszővel keresztül lövette előbb az elítéltek szeméit és az átmeredő vesszőnél fogva köttette őket a fákra.

De ha mindenkinek parancsolhatott is, az álomnak nem tudott. Nap nap után különös álmái voltak. Legtöbbször hegykatlanba esett, ahol kénköves forrásokat itattak vele. Másszor hatalmas sziklákat kellett lenyelnie és Aladil néma iszonyattal érezte, mint düled ki a két szeme, tágul ki a torka rémnagyra és mint hullanak bele a lenyelt sziklakövek.

Egy reggel komoran kelt föl és maga elé hivatva az irástudókat, a bölceket. Azok csöndesen, fehérén lépkedtek elő, mert tudták, mit szokott tenni Aladil, amikor haragszik.

— Bölceim, az éjjel szokatlan álmod láttam. Gondolkoztam rajta, de nem tudtam megérteni. Amelyikötök megfejti, annak odaadom leányomat, fele országomat és fele kincseimet, de aki rajtaveszt, az meghal. Figyeljete hát ide!

Selyemmezőn jártam. A fű olyan buján nőtt rajta, gabonája olyan dus kalászokat hajtott, hogy Allah is megirigyelhette volna. De amint egyet léptem, a fű elsárgult, amerre néztem, a kalászok elégték és amikor a fojtó füst nagysokára elült és én körülnéztem, óh csodák csodája, a kalászok helyén már mindenütt az én fejem bólogatott, míg nekem mintha nem lett volna fejem.

Majd egy hatalmas erdőbe kerültem, amelynek közepén széles tó feketélt. A tóból egyszerre csodálatos valami bukkant előm.

Egy hármastány. Halavány barna fücska, egy szőke és mintha körülfogta volna őket, egy gyönyörű szép nő. Én mindjárt baltát ragadtam és szét akartam szakítani őket. De gyorsabban mint lecsaphattam volna, hirtelen forgószél támadt, egy fehérszakállu aggastyán fejéről lekapta a fényes koronát s lóditva rajtam egyet, a nő fejére tette.

Végig vizsgálott a hátam és hessegetni kezdtem a felbukkanó képeket. De hiába. Egyszerre elébem mászott egy fekete, nagy testű állat. Bőre, vagy hétéja volt-e olyan fényesen ragyogó, bíz én nem tudom. Csak annyit láttam, hogy hatalmas testéből erős végtagok nyultak ki, melyeket egy fekete madár szag-gatott. Lassanként egészen megtépedeste. Erre megbosszankodtam és a madarra rohantam. Tisztán éreztem, mint ragadtam meg a nyakát, mint fojtogattam, de mikor az izgalomban felébredtem, meglepődve láttam, hogy nem a madár nyakát fojtogatom, hanem a — turbánomat.

Magyarázd meg vad *Kusszein* ezt a különös álmod és jutalmad el nem marad.

A megszólított előlépett.

Gyönyörű szál férfi volt. Sötétfekete haj, bajusz, szakál, villogó szemek, arcán a nagy lelki erő és fensőbbesség kifejezésével. Lassan, csöndesen kezdett beszélni, mialatt társai izgatott lélekkel lesték szavait.

— Uram, aki ma még a Kelet rózsáinak ura vagy és akit Allah kegyelméből a királyok királyának, fejedelmek atyjának és az igazságtévő jobb kezének neveznek, álmodat nem nehéz megfejtenem.

osztrák ip
magyar ip
hogy kivite
resztülvite
Az ellenpár
agitáció é
restellette
helytelenít
lönben Ko
csupán az
1846-ban
bágyaságot
lanul dolgo
győznie ke

Csordu
az adminis
ték be az
hívták egy
Kossuth is
vőrosa nag
totta. Progr
terve alapj
tani a köz
honpolgári
a törvény
soknak és
önálló műk
urbéri visz
dő az ósise
viszonyok.

Megnyit
ber 17-én
V. Ferdinán
gyar szóval
mindeneset
sét, hisz ura
először ma
alkalmat a
többen anna
hogy a vála
jótéteménye
csosnak lát
jait és a s
főrendház

Az a s
a rengő ka
nyörű szép
szemnek jó
kete, nagy
egy csunya
a te áldott,
uralkodó k
kibukkanó
ami csak a
dásából jö
ellene táma
átka lett a
kimondom,
nem hordot

— Ha
mersz így
arccal Alad
sze el eiev
Ámde
lyett'a bölcs
nak, mialat
ragadva a n

— Azt
vadra elnye
se lesz vég
hogy a né
fogja eltür
az álmod s
lászokat ser
elszáradt a
megbontott
totta a hit
te! Tudd m

osztrák iparral" — mondja — teremtsünk magyar part és nyissunk Fiume felé vasutat, hogy kivitelünket elősegítsük. Szép tervek keresztülvitelük azonban nehézségekbe ütközött. Az ellenpártnak nem tetszett ez a Kossuth-féle agitáció és mindenkép utjába vágott. Nem restellte még a nagy Széchenyi sem, hogy helytelenítésének kifejezést ne adjon, bár különben Kossuth egyéniségét nagyrabecsülte, csupán az eszközeivel nem volt megelégedve. 1846-ban más-más eszméi vannak. A jobbságot kívánja felszabadítani. Lankadatlanul dolgozik, mert előbb-utóbb mégis csak győznie kell törekvéseinek.

Csordultig lett tele a pohár akkor, midőn az adminisztrátorok hirhedt csapatával ültették be az országot. 1847. november 7-ére hívták egybe az országgyűlést és itt küzdhetett Kossuth is az átkos rendszer ellen, mert Pest városa nagy többséggel képviselőnek választotta. Programpontjaiban az ellenzék Kossuth terve alapján kimondotta, hogy meg kell osztani a közhatalmokat, a nép összességét a honpolgári jogokban kell részesíteni, mindenki a törvény előtt egyenlő legyen, hogy a városoknak és kerületeknek népképviselési alapon önálló működési kör biztosítsák, hogy az urbéri viszonyok megszüntetendők, eltörölendő az ősiség és rendezendők a hitel- és birtokviszonyok.

Megnyílt az országgyűlés. 1847. november 17-én volt a rendek első gyűlése. Maga V. Ferdinánd jelent meg azon és néhány magyar szóval nyitotta meg a tanácskozást. Ez mindenesetre fokozta a jelenlevők lelkesedését, hisz uralkodó ajkából most hallottak régóta először magyar szót. Nagyobb vitára adott alkalmat a válaszfelirat megszövegezése. Még többen annak a véleménynek adtak kifejezést, hogy a válaszban meg kell hálálni a királynak jótéteményeit, többen, így Kossuth is, tanácsosnak látták, ha felsorolják az ország bajait és a sérelmek orvoslását kérik. Bár a főrendiházban Kossuth indítványa nem győzött,

Az a selyem mező, amit álmodban láttál, a rengő kalászos gabonával, jelenti a te gyönyörű szép birodalmadat, amin elpihenni a szemnek jól esik. Az a sötét, ragyogóan fekete, nagy testű állat, amelynek végtagjait egy csunya madár szagatja, nem más, mint a te áldott, békességes néped, amilyent sok uralkodó kívánna magának. Az erdő vízből kibukkanó csodálény az egyetértést jelképezi, ami csak a nép és a trón lelkeinek összefordulásából jöhet létre. Aki pedig mindezeknek ellene támadt, aki mint valami rossz szellem, átka lett a jónak, az megbocsáss Uram, de kimondom, te vagy, akinél undokabb férget nem hordott még a föld háta.

— Hah, nyomorult rabszolga, hogy mersz így beszélni! — hördült föl elkékült arccal Aladil. — Kötöztek meg és tűz emésztése el elevenen!

Ámde senki se engedelmeskedik. Ehelyett a bölcsek sápadtan, dacosan körbe tolonganak, mialatt a vad, okos szemű Husszein megragadva a megdöbbsent Aladilt, tovább beszél:

— Azt hitted ugy-e, hogy parancsszavadra elnyel a föld, hogy hatalmadnak soha se lesz vége! Nem akartad elhinni ugy-e, hogy a nép lázongani is tud s hogy nem fogja eltérni vad önkényedet! Ki volt az, aki az álmod selyem mezejét, a sárga rengő kalászokat semmivé tette? Akinek lépte nyomán elszáradt a fü, elégett minden? Ki volt az, aki megbontotta a népei egyetértését és meglazította a hitet, a becsülést? Te és mindig is te! Tudd meg, hogy ezekért ki van rád mondva

az alsó ház lelkesedett Kossuth terveért. Nem került a királyi trón elé ezuttal a sérelmeket tárgyaló felírás, mert midőn Kossuth a főrendiház határozatáról értesült, oly értelmű határozatot vitt keresztül az alsóházban, hogy a sérelmeket majd külön felterjesztésben említik meg az uralkodónak.

Az ország sorsát közéről érdeklő és nemzeti önállóságunkat pregnáns módon kifejező indítványokat tárgyaltak ezen az országgyűlésen, amelyekben Kossuthnak nagy része volt.

De közeledett 1848. Az ujitásra való törekvés, a bilincsekből való kibontakozás mindentűt megtörténik. Február 12-én Páris utcáin tör ki az elégedetlenség az akkori rendszer miatt és a világváros forradalma mindenfelé rohamos léptekkel közeledett. Március 4-én a magyar országgyűlés már jól értesült a Párisban törtétekről és ennek hatása alatt mondja Kossuth a felirati javaslat érdekében nagy tetszést keltett beszédét, amelyben az alkotmányunk népképviselési alapon való szervezését és felelős független magyar miniszteriumnak törvény alapján leendő kinevezését kéri. (Folyt. köv.)

HIREK.

Figyelmeztetés. Arról értesülök, hogy gyanús alakok a hazugsággal, hogy én ajánlom őket a közönség jóindulatába, végigpumpolják a várost. Kötelességemnek tartom kijelenteni, hogy én senkinek ajánló sorokat nem adtam, még kevésbé jogosítottam fel őket arra, hogy reám hivatkozhassanak. Kérem a közönséget, hogy ilyenektől minden támogatást vonjanak meg és szolgálatassák át a rendőrségnek. *Pap Sándor*, a Határőr felelős szerkesztője.

Vásár. A f. hó 7—9-én megtartott országos vásárunk főleg vasárnap igen nagy látogatottságnak örvendett s úgy a kirakodó vásár

a halál. Koronád lehull fejedről és azt a népszentség veszi magához. E perctől kezdve fogoly vagy palotában. Öreidet lefegyvereztük, köztünk pedig előbb találhatsz apagyilkost, mint olyat, aki melléd állana. Nincs menekvésed. Meg kell halnod! De a halált ne hidd, hogy mi mondtuk ki rád! Sem Allah. Magad mondottad ki, a te élő lelkiismereted, amikor álmodban a csunya madarat meg akartad fojtani, amiért elkinozta, szétszaggatta azt a fekete állatot, a te népedet! Mert az a kincz madár te voltál, te vagy! Te tetted tönkre ezt a becsületes népet, te tetted földönfutókká az embereket, a te neved átkozták a vérbefojtottak és ahol csak a gyalázat, átok, becstelenség volt, csak a te neved okozta! Emlékszel még, hogy fölébredve, a saját turbánodat fojtogattad? Azt jelenti ez, hogy megértél már a megfojtásra. Emlékszel a kalászkokra, amelyek helyén a te levágott fejedet láttad bólogatni? Azt jelenti ez, hogy a te fejed el fog válni törzsökétől, mert csak így szerezhet néped nyugtot. Látod, mindenképen meg kell halnod. Te kerested, te akartad, legyen meg hát az akaratod!

S ezzel sipjába fujt, mire a függönyök meglebbentek és az előre rohanó fegyveresek Aladilt elvonszolták.

Egy órával rá már hallani lehetett a dobpergetők szavát, amint az ujjongó népnek körülhordozták Aladil levágott fejét, hangosan hirdetve: Nézzétek hivek, mint mosolygórátok Aladil, az „igazságos“!

a Rákóczi-uton, mint a pirosi-uti marhavásár igen élénk volt. A kereslet nagy volt, de még nagyobb a kínálat; felhajtattott 855 db szarvasmarha, 650 ló és csikó, 400 juh és bárány; az eladott jószág összes száma 495 darab.

Esküvő. Dr. Barta Félix, az ujvidéki ifjabb ügyvédi karnak egyik legképzettebb, kiváló tagja e hó 5-én esküdött meg Salzberger Irma urleánynyal Jánosházán.

Királylövészet. Az évente szokásos királylövészet vasárnap, aug. 15-én kezdődik s 20-án folytatva, 22-éig fejeztetik be. A lövészet ez alkalommal a 10 körű 200 m. távol céllapokra történik.

Megszurta. Eble Ferenc 19 éves legény e hó 9-én reggel 3 órakor Kovacevits Illés 19 éves legényt a Petőfi-utcában zsebkésével összeszurkálta. A megsebesített sérülései nem életveszélyesek. A tettest rendőrségünk letartóztatta; tettét bevallotta, de okát nem.

Elfogott katona. E hó 9-én éjjel egy 70. gy. ezredbeli szakaszvezető b. trányt okozott a sétatéren, ahol egy a padon nyugodtan ülő majori lakosba belekötött s azt megverte. A rendőri őrszem rendre utasította, de hiába, mire a segítségül hívott katonai őrség elfogta és Péterváradon a katonai hatóságnak adta át.

Lövészet. A lövöldében e hó 8-án tartott lövészetben összesen 490 lövés tétetett; díjnyertes lón, még pedig a mély lövésért: Burmann S., Hesz Fr. (ötös), Gebhardt (Arad), Derner L., Lobenstein K. (négyesért). b) *találék* lövésért: Gebhardt (Arad) ¹⁰/₁₇, Hesz Fr. ⁹/₂₅, Lobenstein K. ⁹/₁₇.

Halálozás. Tomann Márton e hó 7-én hosszas betegség után életének 51. évében Budapesten meghalt. Az elhunyt, ki már több év óta nagyfokú idegbajban szenvedett, az idén Radegund fürdőt használta, ahonnan gyógyulatlan távozott, illetve haza felé utazott. Utközben téboly ütött ki rajta, nagy hogy Budapestre érkeztek a mentők vették át s a Lipótmezőre vitték, hol nemsokára meghalt. Hült tetemeit haza szállították s e hó 10-én temették el nagy részvét mellett.

Szent István ünnepnap alkalmából a magyar királyi államvasutak, valamint a kassai-oderbergi vasut magyar vonalainak összes állomásairól — az üzemiükben álló helyi érdekű vasutak állomásainak és a szomszédos forgalomnak kizárásával — mind a három kocsiosztályra nézve Budapestre mintegy 30%-kal *mérsékelt* áron menettérti jegyek adtak ki. Ezen menettérti jegyek f. augusztus 18—20 napjain, az utóbbi napon azonban csak a reggeli órákban Budapestre érkező — valamennyi személyszállító vonathoz (expressz vonatok kivételével) fognak kiadatni. E menettérti jegyek 5 napig érvényesek oly módon, hogy a kiadás napját első napnak számítva, érvényességük az 5 napon éjfélkor lejár; megjegyezvén azonban hogy a visszatérés legkorábban csak f. é. augusztus hó 20-án délután történhetik; korábbi visszatérés esetén e jegyek érvénytelenek. Az utazás megszakításának sem menet-, sem jövetkor nincs helye. Gyermkek számára külön kedvezmény nem engedélyeztetik.

Megszűnt lap. A Palánkán megjelent „Palánka“ c. hetilap erkölcsi és anyagi támogatás hiányában megszűnt.

A Szép Mariska — elkobozva. Alig hogy Fenyves Ferenc és Faragó Rezső szabadkai hírlapírók tollából megjelent a „Szép Haverda Mariska“ c. regény első füzetek, a meggyilkolt Haverda Boldizsárné rokonai holtak elleni

